

Oude Kerk, zondag 14 maart 2021

Vierde zondag van de Veertigdagentijd

Vesper

ds. Johan Meijer

gelezen: Jozua 4:19 -5:1 en 10-12

titel: Beloofd Land in zicht

voorafgaand aan de Schriftlezing

De Schriftlezing voor deze vesper is Jozua 4:19 - 5:1 en de verzen 10-12 van dat vijfde hoofdstuk. Het is de Oudtestamentische lezing voor deze vierde zondag in de Veertigdagentijd. Vanmorgen hoorden we de Evangelielezing, over de wonderbare spijziging en die begint er mee dat Jezus het meer van Galilea, ook wel van Tiberias overstak. Het oversteken van een water, het gaan door een rivier, een nieuwe fase in het landschap waar het volk Israël al reizend in terecht gekomen is. Steeds was het Beloofde Land in zicht en nu is het in het Beloofde Land terecht gekomen, zoals de pelgrim de poort van Jeruzalem binnengekomen is. Nooit zal dit aankomen in dit Land van Belofte gaan zonder de verhalen over h oe we hier terecht kwamen.

overdenking

lieve mensen van God,

*Waarom staan die stenen daar
zomaar in het land,
twaalf stenen bij elkaar
aan de waterkant?
Is het soms een spelletje?
Nee, 't is een verhaal!
Luister, ik vertel het je allemaal.*

Dit kinderlied van Elly en Rikkert kwam in me op bij het verhaal uit Jozua dat we hoorden, het lied hoort erbij.

‘Wanneer jullie kinderen later vragen wat deze stenen betekenen, dan moet je hen het volgende vertellen: “Isra el is de Jordaan overgetrokken, en wel over de droge bedding. Want de Eeuwige, jullie God, heeft de Jordaan voor jullie drooggelegd totdat jullie waren overgetrokken, zoals Hij ook de Rietzee voor ons heeft drooggelegd totdat we die waren overgetrokken”. Want alle volken op aarde moeten weten hoe machtig de Heer, jullie God, is, en jullie moeten altijd vol ontzag voor hem zijn.’

Stenen in het landschap die een verhaal vertellen, in dit geval het verhaal over de grootsheid van God die zijn volk veilig geleidde, zoals een moeder zorgt voor kinderen haar toevertrouwd en waarborgt dat zij leven... En al is de weg zo onbegaanbaar dwars, zo hoog, zo heet en droog als een woestijn of zo gevaarlijk en dreigend als een zee of een rivier... *Het neemt ons bij de hand dat Woord, geduldig voert het ons uit Angstland weg naar vrijheid.*

Stenen in een landschap, ze vertellen een verhaal, ze krijgen betekenis als je er bij stil staat en de verhalen deelt.

Die opgerichte steen boven zijn graf, van ruwe Franse leisteen en de stenen op de dekplaat van het graf vertellen veel over hem, over hoe zijn levensweg ging, in verbondenheid met zijn voorgelacht en met ons. Een kostbaar monument, en als we er bij staan vertellen we elkaar onze herinneringen aan hem met een traan en een lach.

Stenen vertellen een eigen verhaal verhaal, van wel eeuwen oud soms, van wel vele vele eeuwen oud, zoals een hunebed in Drenthe wel vijf à zesduizend jaar oud, of de stenen van Stonehenge in het Verenigd Koninkrijk, naar schatting 4300 jaar oud.

En vanochtend hoorden we over een steen op de plaats waar de wonderbare spijziging zou hebben plaatsgevonden, en dat Jezus op die steen het brood neergezet zou hebben... Die steen werd een altaar en er omheen werd een kerk gebouwd, de Broodvermenigvuldigingskerk. Een steen met een verhaal en mozaïeken die het verhaal vertellen. Een gewijde steen, een altaar waar bij de Eucharistie het offer dat Jezus bracht steeds opnieuw wordt herhaald, verhaald en gevierd.

Een offer, een Pesachoffer, dat werd door de Israëlieten bereid in hun kamp bij Gilgal, nadat zij droogvoets de Jordaan waren overgestoken, en dat Pesachoffer herinnerde dan op zijn beurt aan de Uittocht uit Egypte, het Angstland, toen het volk droogvoets de Rietzee overstak. En zo verwijzen de twaalf stenen uit de Jordaan die Jozua bij het kamp in Gilgal oprichtte aan de doortocht door de Jordaan en aan die grote doortocht door de Rietzee.

Het verleden wordt in het heden in herinnering geroepen met het oog op de toekomst en met zicht op Beloofd Land. Land in zicht.

Zo krijgen stenen die zelf al zo duizelingwekkend oud kunnen zijn een nieuwe betekenis, een symbolische betekenis. Nee, niet een magische betekenis, maar wel de herinnering aan een verhaal dat je voor jezelf wilt bewaren en dat je wilt delen met anderen en dat je door wilt geven aan nieuwe generaties.

Jacob had een steen tot hoofdkussen en in zijn slaap droomde hij van engelen die een ladder tot in de hemel opklommen en afdaalden. Hij zette na het ontwaken de steen overeind, als een teken van wat er gebeurd was. Ook goot hij er olijfolie overheen. En hij noemde die plaats Beth-El, huis van God.

Samuël richtte een steen op na een overwinning op Filistijnen en noemde deze Eben-Haëzer, 'hiertoe heeft de Heer ons geholpen', betekent dat. 'Steen der hulp'

ook wel. Om nooit meer te vergeten hoe Gods hulp er was, bevrijdend, ruimtegevend, toekomstscheppend, nieuw Beloofd Land in zicht.

En zo ook die twaalf stenen, zomaar in het land, maar niet zomaar dus. Met een reden, met een verhaal, met een boodschap.

Op Columba Bay, een strand op het Schotse eiland Iona liggen vele vele stenen. En toen ik daar was, vier jaar geleden, raakte ik onder de indruk van de symboolkracht van die stenen. Nee, niet magisch, geen spelletje, maar een diepe betekenis. De opdracht was: neem een zware steen, en vertrouw die al jouw zwaarte, zorgen en angsten toe en werp die in de zee. En daarna: zoek een mooie lichte steen en neem die mee voor jezelf en elke keer als je die in je hand neemt herinner je je dat moment, die plek, die symbolische daad van het afwerpen van je zwaarte en de bede aan God om een nieuw hart in jouw te creëren, een hart dat nieuw leven tegemoet mag, een nieuw begin wil maken, dat geïnspireerd is en klopt met zicht op Beloofd Land.

Dat is een diep verlangen om vernieuwd te mogen worden, het is een diep verlangen om daarin gesteund en geborgen te mogen zijn.

De beeldend kunstenares Anneke Kaai van Wijngaarden maakte onder andere een indrukwekkende serie over de Psalmen. Bij Psalm 18 maakte ze het schilderij dat straks tijdens onze meditatieve stilte te zien zal zijn en ze schreef er bij: 'Mijn God, mijn Rots, bij Wie ik schuil. O Here, mijn Steenrots, mijn Vesting en mijn Bevrijder - Op de berg rots rechtsonder is een vesting die God als Toevlucht en Bevrijder symboliseert. De uitholling in de rots links is de ruimte bij God, waar je mag schuilen bij gevaar, tegen de hitte van de zon en bij onweer.

De geborgenheid van God, bij onze levenslange reizen door alle landschappen van ons bestaan, woestijnen, bergen, rivieren, zeeën, bij alle overgangen in ons leven, van de ene naar de andere levensfase, van de ene naar de andere situatie. De geborgenheid van God bij Wie je schuilen mag, en de steen die dat verhaal vertelt. En die soms meer is dan alleen een verhaal, maar een rots is *waarin* je veilig mag schuilen. Een grot waar ik in kan lopen en veilig ben.

